

התורה בקרב בני ישראל

בס"ד גליון למ' פרשת חוקת ה'תשע"ט

גליון שבועי להניחי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה **הדשרני קרבתי**

~ התירוץ לכל הקושיות ~

מזכיר הכתוב טהרת הפרה אדומה, ללמד שהטהרה שלנו תלויה בכהנים.

ב. **חוקת התורה:** בדברי רש"י מבואר שמצווה זו היא חוק בלי טעם, ולכאורה יש לבאר על פי זה שמכאן לומדים לכל המצוות שאנו עושים אותם לא מפני הכנתנו אלא מפני גזירת המקום. ובדברי הרמב"ן מבואר שמומאת מת היא 'חוקת התורה', כי מומאת מת היא על הטא אדם הראשון שעבר על התורה. וכעין זה מבואר בדברי האור החיים הקדוש שכל מומאת מת נמשכת מהתורה, כי רק ישראל מטמאים במיתתם ולא הגויים, מחמת הקדושה שיש בנו על ידי התורה.

ג. **פרה אדומה:** בדברי הרמב"ן מבואר שמחמת שעושים אותה בחוץ, נדמה כאילו חלילה מקריבים אותה לשעירים ולשדים, ולכן יש בזה פתחון פה לאומות העולם. ובדברי שאר המפרשים מבואר שהיא מחמת הסתירות שיש בה, שמטהרת טמאים ומטמאה טהורים, ועוד. ובדברי האור החיים הקדוש מבואר שכל ענייניה רומזים על דינים: אדומה, בלי עול, שריפה באש. וכל זה כדי להמתיק דינים. וצ"ב.

ה. **הכאת הסלע:** ברש"י פירש שהיה צריך לדבר ולא להכות, והרמב"ן תמה וכי יש יותר נס בדיבור מבהכאה, הרי בכל אופן סלע אינו מוציא מים אלא בנס. ובאבן עזרא מביא ג' פירושים ודחה אותם. ופירש בעצמו על פי סוד, והרמב"ן דחה דבריו. הרמב"ן מביא פירוש רבינו חננאל שהלשון 'נוציא לכם מים' נראה כאילו משה עשה זאת, ולא הזכיר שהשם יתברך עשה זאת. ובעצמו פירש על פי סוד. והאור החיים דחה גם פירושים אלו, וגם מביא עוד שלשה פירושים מדברי הראשונים ודחה אותם.

ופירש בעצמו על פי דברי חז"ל, שלא היה צריך להכות וגם לא לדבר אלא רק לומר איזה פרק אחד או משנה אחת, וגם לא היה צריך להתעקש על סלע זו בדווקא, והוא לא היה מוחלט בדעתו שזה מה שנאמר לו, ומיראתו שמה לא יצאו מים ויהיה חילול ה', החליט להכות ודווקא באותו סלע, והאמת שדווקא משום כך היה לו רק לדבר ובלי חילוק לאיזה סלע, ואז היה מתקדש שם שמים יותר.

ביאור הפנימיות

פנימיות העניין יתבאר על פי דברי האור החיים הקדוש, שכל ענייניה של הפרה אדומה מרמזים על דינים ובאים כדי להמתיק הדינים [שלכאורה הוא דבר והיפוכו], ועל פי המבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן נח). ועניין הכאת המטה יתבאר על פי המבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן כ).

פרשת חוקת היא לכאורה המשך של הפרשיות הקודמות, ומסופר בה המשך המעשה של דור המדבר - מיתת מרים והכאת הסלע, ואחר כך מיתת אהרן והדרך לארץ ישראל. אמנם בתחילת הפרשה, נכתב פרשה בפני עצמה והיא פרשת פרה אדומה, שלכאורה אינה שייכת כלל לחומש במדבר אלא לחומש ויקרא, וגם מפסיקה את סדר העניין.

פרשה זו של פרה אדומה היא כולה סוד, והתורה בעצמה מעידה שהיא 'חוק'. אמנם תורה היא וללמוד אנו צריכים, ואולי זה המקום ללמוד מהות עניין ה'חוק', ולהבין מזה לכל התורה כולה שכולה חוקים, וכלשון הפסוק 'זאת חוקת התורה' ולא רק 'חוקת הפרה'. ואולי בזה יתבאר הטעם שנכתבה כאן, והשייכות לסיפור הדברים שלפניה ושלאחריה.

גם הפרשה שלאחריה - פרשת מיתת מרים והכאת הסלע, היא כולה סוד. כי נתקשו המפרשים הרבה לבאר מה היה הפגם והחטא. ונכתבו בזה יותר מעשרה פירושים שונים בדברי הראשונים בעצמם. ואולי יש שייכות בין הסוד של פרה אדומה לבין הסוד של הכאת המטה. וכפי שיבואר בעז"ה.

התמיהות בפרשה

א. פרה אדומה - מפני מה נכתבה כאן בחומש במדבר, ולא בסדר הקרבנות שבפרשת ויקרא.

ב. 'זאת חוקת התורה' - לכאורה צריך להיות 'חוקת הפרה' וכמו שנכתב לגבי פסח (בפרשת בא) 'זאת חוקת הפסח'.

ג. מה המיוחד בפרה אדומה שנקראת 'חוק', ולאילו מטרה היא מיועדת.

ד. לכאורה סדר הדברים הפוך. תחילה היה צריך לבאר פרט מומאת מת, ואחר כך סדר פרה אדומה שמטהרת ממומאת מת, ואילו בפסוק הוא להיפך, שמזכיר תחילה סדר שריפת הפרה, ואחר כך מזכיר שיש מומאת מת.

ה. מה היתה מעותו של משה רבינו בעניין הכאת הסלע.

ביאור הפשט

א. **סדר הפרשיות:** בדברי רש"י מבואר שנסמכה פרשת פרה אדומה למיתת מרים, לומר שמיתת צדיקים מכפרת כמו קרבנות. והרמב"ן מבאר שרק לאחר שנתבאר בפרשה הקודמת מעלת הכהנים,

לכאורה 'אדומה' ו'תמימה' הם שני הפכים. כי 'אדום' מורה על בעירה ותסיסה, ואילו 'תמימות' מורה על שלווה ורוגע. ובאמת הם שני מיני הנהגות שיש בעולם, שהם ימין ושמאל, חסד וגבורה.

ההנהגה הרצויה, שכל אחד רוצה להתנהג בה, ושכך יתנהגו עמו – הוא הנהגה של ימין וחסד, הנהגה של 'לבניות'. דהיינו להרגיש רוגע ושלווה, ושהכל ילך לו כסדר בלי ניסיונות ובלוי קשיים, בלי הסתרות ובלוי קושיות. אינו רוצה לפגוע באף אחד ושאף אחד לא יפגע בו, הוא רוצה לאהוב את כולם ולעשות עמם חסד, ושכולם יאהבו אותו ויעשו עמו חסד, ושגם ההנהגה מלמעלה תהיה בחסדים והארת פנים, בלי דם ובלוי רעש.

וכך יהיה לעתיד לבא, כשהעולם יהיה מתוקן, כמו שכתוב 'וגר זאב עם כבש'. אמנם כעת יש גם הנהגה של שמאל וגבורה. יש מוחין דקטנות שבו אדם מכולבל ונרעש, ויש קנאה ושנאה ותחרות בין אדם לחברו, מחלוקות ושפיכות דמים. וגם מלמעלה יש הרבה מניעות וניסיונות, קשיים וקושיות, הסתרות וגבורות. ההנהגה הראשונה היא 'לבן' וההנהגה השנייה היא 'אדום'.

והשאלה היא: מדוע. משום מה ולאיה צורך יש הנהגה של 'אדום'. ולא רק שיש, אלא שזה כמעט עיקר ההנהגה [הגלויה], ששבת יש רק פעם אחת בשבוע, וכל שאר הימים אינם בצבע 'לבן' אלא בשאר צבעים, והרבה מהם בצבע אדום. מדוע יש קשיים, מדוע יש ניסיונות, מדוע יש הסתרות, ומדוע יש רשעים בעולם.

טומאת מת

התשובה לזה היא הפרה אדומה, שמטהרת מטומאת מת, ומכפרת על חטא העגל.

טומאת מת היא מחמת חטא אדם הראשון וחטא העגל. כי קודם החטא של אדם הראשון – לא היתה מיתה. וגם לאחר החטא, כשהגיעו לקבלת התורה – פסקה זוהמתו ובטלה המיתה. ועל זה נאמר 'אני אמרתי א-להים אתם ובני עליון כולכם'. אמנם מחמת חטא אדם הראשון, ואחר כך מחמת חטא העגל – נגזרה מיתה, ועל זה נאמר המשך הפסוק 'אכן כאדם תמותון'.

ואחר שיש מת, יש טומאת מת. ועל זה באה הפרה – לטהר את הטומאה, ולתקן את חטא אדם הראשון וחטא העגל שגרמו את המיתה. וכאן קורה לכאורה דבר בלתי אפשרי, כי ממה נפשך – אם יש מיתה, והמת מטמא בטומאה המורה כל כך שהוא 'אבי אבות הטומאה', איך אפשר לטהר. ואם אפשר לטהר, אם כן אין כאן טומאה חמורה בכלל.

והתשובה היא, שבוודאי יש מיתה והמיתה היא טומאה חמורה מאד. אבל באמת, אין מיתה כלל, כי גם כמת יש 'קיסטא דחיותא' – ולכן כל כך נזהרים בכבודו, ובאים על קברו, ולבסוף יקום בתחיית המתים – הכל מחמת שיש בו נקודה של חיות שאינה בטלה לעולם. ולכן באמת אינו מת כלל, אלא שאי אפשר לראות את זה ולהבין את זה בשום אופן, ואדרבה, נראה בבירור שהוא מת ועבר ובטל מן העולם, עד שקוברים אותו בעפר תחת מצבה, באופן שמוציאים אותו לגמרי מכלל החיים.

קושיא בלי תשובה

ולכן באמת מצוות פרה אדומה מלאה סתירות: שמצד אחד היא 'קרבן' ונקרא חטאת, ומצד שני מקריבים אותה 'בחוץ', ונדמה כאילו

מקריבים אותו הלילה לחיצונים. כמו כן היא מטמאת טהורים ומטהרת טמאים, ועוד כמה וכמה תמיהות וקושיות, עד שבא שלמה ואמר 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני'. והתמיהה הגדולה ביותר – שהיא באה לכאורה להמתיק דינים ולטהר מטומאה, וכולה עשויה מסימנים [סימפטומים] של דינים (וכמו שמזכיר האור החיים הקדוש), והרי זה דבר והיפוכו ממש.

והתשובה לזה היא 'זאת חוקת התורה' – 'חוקה חקקתי וגזירה גזרתי, אין לך רשות להרהר אחריה'. כלומר, שאין באמת מיתה ואין באמת דינים, אבל מוכרח להיות שנראה כאילו זה כך, וכאילו יש הסתרה והפקרות, ו'דרך רשעים צלחה', מחמת חטא אדם הראשון וחטא העגל [וחטאי האדם], כדי שיהיה כביכול 'קושיא', ועל ידי זה בעצמו יומתקו הדינים.

כשאדם עומד בפני קושיא, ואינו מתעקש לתרץ אותה, ואפילו אינו יכול לחזק עצמו באמונה [שגם זה נקרא 'תירוץ'] – אלא עומד מול הקושיא האיתנה ואינו מתקפל תחתיה, אלא מוסר את הקושיא לה, כאומר: אכן יש לי קושיא, בלי תירוץ, אבל אני לא בורה משום כך, אלא נשאר כך, ומאמין שאת הקושיא בעצמה עשה ה' יתברך – זהו בעצמו ההמתקה, וזוהי המהרה של הפרה אדומה.

'קשיא' ר"ת 'שמע י' קולי אקרא'. אין שום חסרון או סכנה ב'קושיות', אלא ב'מסקנות'. אדם שיש לו קושיות – 'מחליט' ו'מסיק' משום כך שחם ושלום ה' יתברך כועס עליו, או עזב אותו, ולכן הוא עוזב בחזרה [לגמרי], או בהרגשה שכלב שעושה 'ברוגז'. אבל אם אינו מסיק שום מסקנות, אלא נשאר עם הקושיא, וצועק אותה להשם יתברך – אזי לא רק שאין בזה חסרון, אלא אדרבה, יש בזה המתקה עצומה יותר מכל המתקה אחרת.

הכאת הפלע

וזה הוא עניין הכאת הפלע.

יש שני מיני כוחות – מטה ופה. מטה הוא כח של עוז וגבורה, ופה הוא כח של הכנעה ותחנונים. משה רבינו שהיה שלם בבחירתו – היה לו את שני הכוחות; דהיינו שהיה יכול גם 'לדרוש בכח' את הישועה ואת התיקון, וגם 'לבקש בתחנונים'.

אך השם יתברך רצה שלא יכה במטה אלא יבקש בפה. כי אמנם הוא בעצמו יש לו את שני הכוחות, אבל אנחנו שלא זכינו לבחור בטוב בשלמות, אין לנו 'מטה' לדרוש על ידו בכח, אלא רק את 'הפה'. ואם משה רבינו היה משתמש עם הפה – היה מגלה לנו שגם לנו יש כח לפעול כמותו, על ידי בקשת רחמים ותחנונים.

וביותר עומק, אם משתמשים עם 'המטה' – כביכול דוחקים את השעה ורוצים לזרוז את הישועה והגאולה, ואז בהכרח שלא כולם יוכלו לזכות לה אלא רק מי שראוי. אבל אם מבקשים ברחמים ותחנונים, ומוכנים להמתין ולא לדחוק את השעה – יוכלו כולם לזכות [ואפילו הערב רב].

ולפי זה, יש ל'מטה' תפקיד אחר – להיות כאן ולא לפעול כלום. כלומר, לגלות שיש אמנם הנהגה של 'מטה' בעולם, דהיינו דינים וקושיות, וכל זה לא מפריע לי להשתמש עם הפה ולבקש רחמים ותחנונים מהשם יתברך. וכזה ממתיקים את הדינים, ומבטלים את הכיסוי ואת הטומאה (החלק הזה נתבאר בקיצור ממש, ועוד חזון למועד).

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ד'

הערת מערכת: במדור זה 'נלך' עם כל תורה תקופה קצרה עד שנצטרף לחבורת 'תמימי דרך' העולמית האוהזים כעת בתורה זו

הערות וביאורים ||| פניני הערות וביאורים לפי סדר מהלך התורה

הבחינה השלישית: פשמתודה ודוי דברים לפני תלמיד חכם, שעל ידי זה התלמיד חכם מדרוך אותו בדרך ישיר לפי שרש נשמתו. וזה 'הגיע לפרשת דרכים, ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שם סוטה): 'זה תלמיד חכם ויום המיתה, זה בחינת ודוי דברים לפני תלמיד חכם'. יום המיתה, רמז על ודוי, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין מג:): 'כל המומתין מתודוין'. וזה נקרא פרשת דרכים כי התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי שרש נשמתו, אזי נצול מקלם. כי קדם שהתודה, אף על פי שהיה אצל התלמיד חכם, ונתן לו כמזון, עדיו אינו יודע באיזהו דרך הוא מהלך, כי 'יש דרך ישיר לפני איש ואחריתה דרכי מות' (משלי י"ד), אבל כשהגיע לפרשת דרכים זה תלמיד חכם ויום המיתה; הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם, אזי נצול מקלם:

וידוי דברים כולל ג' דרגות אלו

בזה מבאר רבינו את ענין הוידוי דברים, ומבאר שאי"ז "רק" וידוי דברים, אלא סדר של התקרבות לצדיק כג' דרגות ובהינות שכוללים את ביטול הד' יסודות, שלב ראשון הוא 'ראיית פני הצדיק' שעי"ז מתבטל העצבות העצלות והתאוות, ששרשן מדומם וצומח [עצבות ועצלות מדומם, ותאוות מצומח], שלב שני הוא 'נתינת צדקה לצדיק' שעי"ז מתבטל דברים בטלים ולשה"ר וגאווה שנמשכים מחו ומדבר, ואח"כ השלב השלישי הוא 'ידוי דברים' שעי"ז הת"ח מודרך אותו בדרך ישרה לפי שורש נשמתו.

כל זה הוא דרך של ביטול הישות לזכות להארת אוא"ם

והמוכן בזה שהעיקר הוא לבוא לבחי' ביטול הישות ועי"ז זוכים להארת אוא"ם, וזהו עיקר עבודת האדם בזה העולם לבטל כל בחי' הד' יסודות שבטבע לאוא"ם, וואח"כ צריך לבטל את כל התמונות והישות של כל דבר בכריאה לאין סוף, ואז מאיר לו הארת אין סוף ששם מאירה בחי' עוה"ב שהכל הוא לטובה, וכמבואר באות טז, אבל מחמת שאנו רחוקים מזה מאוד צריכים אנו לבוא לת"ח הצדיק והעניו שזכה לביטול הזה בתכלית, ולהתקרב ולהתבטל אליו, ועי"ז אנו בטלים לאין סוף [בבחי' התקרבות לת"ח שעי"ז זוכים לדקות בהשיות כמבואר בכתובות קיא ע"ב וכמבואר לעיל].

אמנם לבד מכך שעצם הביטול אליו היא בחי' של ביטול לאוא"ם [וכפי שמוכן באותיות הקדומות], יש בזה ג"כ אתערותא דלתתא ודרך של ביטול הד' יסודות שזה עיקר בחי' הישות של האדם, וכמו"כ עי"ז הת"ח מוליך אותו בדרך ישרה לפי שורש נשמתו, [והיינו שמוליך אותו בדרך זו עצמה איך לבטל כל הישות שלו וכל הד' יסודות לאור אין סוף, ולהאיר את הדעת הזו בתוך הישות בבחי' 'שוב' שזהו העיקר, כן מובן מכללות המאמר וכן מבואר בכיאוור הליקוטים].

וכן הוא בלשון מוהרנ"ת [הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ד אות ו: 'כי עקר עבודת האדם בזה העולם הוא כפי שיוזכה להפלה באור האין סוף שזה עקר התכלית וזה עקר תענוג עולם הבא וכנ"ל. ואי אפשר

[ח] וזהו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סוטה כא): משל לאחד, שהיה מהלך בדרך באישון לילה ואפלה, ומתירא מן הקוצים ומן הפחתים ומחיה רעה ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך מהלך וכו':

כי זה ידוע, שכל המדות רעות ותולדותיהן נמשכין מארבעה יסודות, מארבע מרות, כמובא במשנת הסידים: 'עצבות ותולדותיהן נמשכין מדומם', 'תאוות רעות ותולדותיהן נמשכין מצומח', 'דברים בטלים ותולדותיהן נמשכין מחי'. 'גאווה ותולדותיהן נמשכין ממדבר'. ומי שרוצה לילה בדרך הפך, צריך לשבר כל המדות רעות, ויספר לפני התלמיד חכם, הינו ודוי דברים. והתלמיד חכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו. ויש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים, שעל ידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם השלושה בחינות:

הבחינה הראשונה: פשרוה את הצדיק, כמו שכתוב (ישעיהו ל): 'והיו עיניך רואות את מוריד'. וזאת הבחינה מכטלת המדות רעות הנמשכין משני היסודות: 'דומם' 'צומח', הינו עצבות ותולדותיה, ותאוות רעות, כי צדיק הדור נקרא אם, על שם שהוא מיניק ל'ישראל באור תורתו, והתורה נקראת חלב, כמו שכתוב (שיר השירים ד): 'דבש וחלב תחת לשונך'. וזה אנו רואים בחוש, כשהתינוק הוא בעצבות ועצלות, פשרוה את אמו הוא נתעורר בקריות גדול לקראת אמו, הינו לשרשו:

גם אנו רואים בחוש, כשהתינוק עוסק בדברי שטות שלו, אף על פי שיש לו תאוה גדולה לזה, אף על פי כן פשרוה את אמו, הוא משליך כל תאוותיו אחר בתפיו, ומושך את עצמו לאמו. נמצא שנתבטלן המדות רעות של שני היסודות: 'דומם' 'צומח', על ידי הסתכלות פני הצדיק:

וזהו זמתיורא מן הקוצים, שהוא בחינת 'צומח'. ופחתים' שהוא בחינת 'דומם'. וכשנזדמן לו אכזקה של אור, זה תלמיד חכם, שהוא אכזק באור התורה ועל ידי נצול ממדות רעות של שני יסודות: 'דומם' 'צומח', ואז נצול מן הקוצים ומן הפחתים:

הבחינה השנייה: הצדקה שנותן לתלמיד חכם, שעל ידי זה נצול ממדות רעות של שני יסודות: 'חי' 'מדבר', שהן בחינת 'חיה רעה ולסטים', שהן דברים בטלים וגאווה ותולדותיהן. כי על ידי דברים בטלים ולשון הרע, בא עניית, כמו שכתוב (שמות ד): 'כי מתו כל האנשים', זהו עניית (נדרים סד:). גם בגאווה אמרו (קדושין מט:): 'סימן לגנות הרוח עניית'. ועל ידי צדקה נתעשר, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (גטין ז:): 'אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר וענייתו לא אענה, שוב אין מראין לו סימני עניית:

וזהו, 'ביון שעלה עמוד השחר נצול מחיה רעה ומלסטים'. 'עמוד השחר' רמז לצדקה, כמו שכתוב (ישעיהו נ"ח): 'כי תראה ערם וכסיתו וכו', אז יבקע בשחר אורך'. נמצא, על ידי צדקה נצול ממדות רעות של שני יסודות: 'חי' 'מדבר', שהם בחינת חיה רעה ולסטים:

לְהַפְלִיל שָׁם בִּי אִם עַל יְדֵי שְׂמֹכְרָר כֹּל הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת, דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂמֹכְרָדֵשׁ וּמְטָהָר עֲצָמוֹ מִכָּל הַתְּאֻוֹת עַד שְׂמֹכְנִיעַ הָרַע שְׂבִהֵן וּמְכָרָר הַטוֹב שְׂבִהֵן. וְהַעֲקָר הַעוֹלָה עַל הַכֹּל הוּא שְׂיִזְכָּה לְעֲנֹה וְשִׁפְלוֹת אָמְתִי, בִּי עֲנֹה גְדוֹלָה מְהַפֵּל וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בִּי אִם עַל יְדֵי עֲנֹה בְּשִׁלְמוֹת בְּתַכְלִית הַטְּבוּל בְּבַחֲנֵית עֲנֹה שֶׁל מוֹשֶׁה וְכַמוֹכֵן לְעֵיל בְּהַתְּוָרָה הַנִּל. וְעַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה בִּי אִם עַל יְדֵי צְדִיק הַדּוֹר שֶׁהוּא עֲנֵי בְּאָמְת, דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים לְפָנָיו, בִּי עֲנֹה גְדוֹלָה מְהַפֵּל. וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְעֲנֹה אָמְתִית בִּי אִם עַל יְדֵי צְדִיק הַדּוֹר שֶׁהוּא בְּחֵינֵת מוֹשֶׁה שֶׁהִיָּה עֲנֵי מִכָּל הָאָדָם וְאִזּוֹ זֹכָה לְכָלל בְּאֵין סוּף, שְׁזָהוּ עֲקָר תַּכְלִית הָאָדָם שְׂנִבְרָא בְּשִׁבְלֵי זֶה אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לָזֶה, וּמוֹכֵן בּוֹה הַעֲנִיין הַנִּל שׁוֹה גּוֹפֵא עֵיקָר הַהַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיק וּמֵה שְׂמֹכְבִלִים מִמֵּנו וְכַנִּל.

ג' דַּרְגוֹת שֶׁל הַתְּקַרְבוֹת

וּמוֹכֵן בּוֹה לְכַאוֹ שׁוֹה ג' דַּרְגוֹת שֶׁל הַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיק, דַּרְגָּה רֵאשְׁנָה הִיא רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק, הֵינּוּ מֵה שְׂמֹאִיר לְאָדָם כֹּל מִתִּיקוֹת אֹר הַצְדִּיק וְתוֹרָתוֹ [וְכַפִּי שְׂמִיבֵי בּוֹה רְבִינוּ אֵת הַמִּשְׁל מֵאֵם הַמְּנִיקָה חֵלֵב לְבַנְהָ, שׁוֹה מְכַטֵּל אֵת הַעֲצָלוֹת וְהַעֲצָבוֹת, דַּרְגָּה שְׁנִיָּה הוּא מֵה שְׂאָדָם 'נוֹתֵן מַעֲצָמוֹ' לְצְדִיק, שְׁנוֹתֵן לוֹ צְדָקָה, כִּי בַתְּחִילָה רַק קִיבֵל אֵת אֹר פְּנֵי הַצְדִּיק [בְּבַחֲנֵית הַנֶּקֶת חֵלֵב שֶׁהָאֵם הִיא רַק נוֹתַנֵת לְבַנְהָ, אֲבָל הַשֵּׁלֵב הַשְּׁנִי הוּא שֶׁהָאָדָם מַתְּעוֹרֵר בְּאֵתְעוֹרֵת דִּלְתַתָּא שֶׁל נְתִינָה לְצְדִיק שְׁעִי"ז הוּא נְכַלֵּל בּוֹ יוֹתֵר [בְּבַחֲנֵי הַדְּבָקוֹת בַּת"ח שְׁעִי"ז דְּבָקִים בַּח' וְחֵלֵק מֵהָאֹפְנִים זֶה ע"י נְתִינָה לַת"ח פְּרַנְסָה וְכַדוּמָה וְכַמְבוּאָר בְּכַתוּבוֹת קִיא ע"ב], דַּרְגָּה שְׁלִישִׁית הוּא שֶׁהָאָדָם 'מְכַטֵּל דַּעַת' לְצְדִיק וְכַא לְקַבֵּל מִמֵּנו דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּעִבּוּדֵת ה' לְפִי שׁוֹרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ, וְזוֹהִי תַכְלִית הַבִּיטוּל הַנֶּצְרֶךְ [וְכַאֲמַת זֶהוּ ג"כ הַנְּתִינָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר כְּכִיכּוֹל, מֵה שֶׁהָאָדָם נוֹתֵן אֵת דַּעַתוֹ, וְע"כ עִי"ז הוּא עֵיקָר שְׁלִימוֹת הַתִּיקוֹן.

כֹּל הַתִּיקוּנִים הֵם בַּחֲנִי חוֹרָה אֵל הַשׁוֹרֵשׁ

וְהַנָּה בְּעִנְיֵין רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק מִדְּגִישׁ רְבִינוּ לַהֲדִיא בְּלִשׁוֹנוֹ שֶׁהַבִּיטוּל שֶׁל הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת הוּא עֲצָמוֹ בַּחֲנִי חוֹרָה לְשִׁרְשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁחֵבֵן כְּשִׁרְוֹאָה אֵת אָמוֹ הוּא חוֹזֵר לְשִׁרְשׁוֹ וְע"כ הוּא מַתְּעוֹרֵר בּוֹרִיוֹת וְגַם מוֹוֹתֵר עַל כֹּל הַתְּאֻוֹת הַשְּׂמוֹתוֹת שֶׁלוֹ, וּמוֹכֵן בּוֹה שְׂכ"ז הוּא עֲצָמוֹ סָדֵר בַּהַחֲזָרָה הַמְּלֻכּוֹת לְשִׁרְשָׁה, כִּי הַת"ח הוּא שׁוֹרֵשׁ הַמְּלֻכּוֹת וְכַנִּל, וְע"י הַהַתְּקַרְבוֹת אֵלָיו זֹכִים לְהִיכַלֵּל בְּאֵין סוּף, אֲבָל מְלַכְד עֲצָם הַהַתְּקַרְבוֹת שֶׁהִיא בַּחֲנִי חוֹרָה לְשׁוֹרֵשׁ, גַּם הַדַּרְגוֹת שֶׁל הַהַתְּקַרְבוֹת הֵם עֲצָמָם בַּחֲנִי חוֹרָה לְשׁוֹרֵשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲנִי אוּא"ם, וּמִמִּילָא מוֹכֵן שׁוֹה ג"כ שְׁנֵי הַבַּחֲנִיּוֹת הַשְּׁנִיּוֹת, אֵע"פ שֶׁשֵּׁם רְבִינוּ לֹא מִדְּגִישׁ לַהֲדִיא אֵת הַנִּקּוּדָה שֶׁל הַחֲזָרָה לְשׁוֹרֵשׁ, אֲבָל מוֹכֵן לְכַאוֹ שְׂכַשֵּׁם שְׂכַךְ הוּא בְּעִנְיֵין רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק, כִּךְ הוּא ג"כ בְּשִׁאָר הַדְּבָרִים כִּי שְׁנֵי הַשֵּׁלֵבִים הַנּוֹסְפִים הֵם הַמִּשְׁךְ לְשֵׁלֵב הַרֵאשׁוֹן וּמְחֻזְקִים אוֹתוֹ, כִּי הֵם מְחֻזְקִים אֵת הַבִּיטוּל לְצְדִיק שְׂמַתְּחִיל בְּרֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק שֶׁהִיא הַרְגֵּשׁת הַמְּתִיקוֹת וְהָאֹר שֶׁל הַצְדִּיק, וְאַח"כּ הֵם שְׁנֵי שֵׁלֵבִים נּוֹסְפִים שְׂמִמְשִׁיכִים אֵת הַהַתְּקַרְבוֹת וְהַבִּיטוּל לְצְדִיק, וּמִמִּילָא מוֹכֵן שׁוֹה ג"כ בַּחֲנִי חוֹרָה אֵל הַשׁוֹרֵשׁ.

רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק

וְעֵתָה נְכוּא לְכַאוֹ קֶצֶת בְּגוֹף הַדַּרְגוֹת וְהַבַּחֲנִיּוֹת, הַבַּחֲנִיָּה הַרֵאשׁוֹנָה שֶׁהַזְכוּר רְבִינוּ הִיא רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק, וְכַפִּי שְׁנַתְּבַאָר הֵינּוּ הַרְגֵּשׁת הַמְּתִיקוֹת שֶׁבְּאֹר הַצְדִּיק [וּבַפְּרָשׁוֹת אֹר תּוֹרָתוֹ, כַּפִּי שְׂמִיבְוֹאָר לַהֲדִיא בְּלִשׁוֹן רְבִינוּ שֶׁהַצְדִּיק מְנִיק לְיִשְׂרָאֵל בְּאֹר תּוֹרָתוֹ, וְהָרִי הוּא כְּתִינּוֹק שְׁרׁוּאָה אֵת אָמוֹ, א"כ מְבוּאָר לַהֲדִיא שֶׁהַכּוֹנֵה ג"כ לְאֹר תּוֹרָתוֹ, וְזֶה

מְבוּאָר ב'פְּרָפְרָאוֹת' הַמּוּבָא לְקַמִּיָּה, וּמ"מ מִשְׁמַע שִׁישׁ מַעֲלָה מִיּוֹחַדָּת בְּרֵאִית פְּנֵינוּ כְּפִשׁוּמוֹ מִמִּשׁ, וְכַפִּי שֶׁאֲצֵל הַתִּינּוֹק עֵיקָר הַבִּיטוּל שֶׁל הַעֲצָלוֹת וְהַעֲצָבוֹת הוּא כְּשִׁרְוֹאָה אֵת אָמוֹ, וְלֹא בַעַת שִׁיוֹנֵק חֵלֵב, כִּי יֵשׁ נְקוּדָה עֵיקְרִית ב'רֵאִית' אֵלָא שֶׁהַרֵאִיתִי יְכוּלָה לְהִיוֹת גַּם בְּבַחֲנֵי רֵאִית סְפָרִיו וְתוֹרָתוֹ אוֹ תַלְמִידִיו, כְּמְבוּאָר בְּפְרָפְרָאוֹת וְכַדְלַקְמִיָּה, אֲבָל הֵינּוּ בְּאוֹפֵן שֶׁל 'רֵאִית' הֵינּוּ הַרְגֵּשׁת לֵב בַּהַתְּפַעְלוֹת מְאוּר הַצְדִּיק, וְכַמוֹ שֶׁהַתִּינּוֹק מַתְּרַגֵּשׁ כְּכִיכּוֹל לְרֵאוֹת אֵת אָמוֹ, כִּךְ כְּשֶׁאָדָם מְקַבֵּל אִיוָּה בַּחֲנֵי שֶׁל הַתְּרַגְּשׁוֹת וְהָאָרָה מֵהַרְגֵּשׁת אֹר הַצְדִּיק, מַתְּכַטֵּלִים אֲצֵלוֹ כֹּל הַעֲצָלוֹת וְהַעֲצָבוֹת.

בִּיטוּל הַעֲצָבוֹת וְהַתְּאֻוֹת

וְהַנָּה בְּלִשׁוֹן רְבִינוּ מְבוּאָר שְׁעִי"ז מַתְּכַטֵּלִים הַעֲצָלוֹת הַעֲצָבוֹת וְהַתְּאֻוֹת, שֶׁהֵם בַּחֲנֵית דּוּמָם וְצוּמָה, וְכַשֵּׁם שֶׁהַתִּינּוֹק מוֹדְרֵי לְקֵרָאֵת אָמוֹ גַּם כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, וְעוֹזֵב אֵת כֹּל דְּבָרֵי הַשְּׂמוֹת שֶׁלוֹ אֵע"פ שִׁישׁ לוֹ תְּאֻוָּה גְּדוּלָה לָזֶה, כִּךְ מַתְּכַטֵּל גַּם אֲצֵל הָאָדָם הַעֲצָלוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְכֹל הַתְּאֻוֹת כְּשׁוֹכָה לְהַרְגֵּשָׁה בְּאֹר הַצְדִּיק בְּבַחֲנֵית רֵאִית פְּנֵי הַצְדִּיק, וְהַנָּה רְבִינוּ מִדְּגִישׁ שֶׁהַתִּינּוֹק 'מוֹדְרֵי' לְקֵרָאֵת אָמוֹ, שׁוֹה הֵיפֵךְ הַעֲצָלוֹת, וְשֶׁהוּא מוֹוֹתֵר עַל דְּבָרֵי הַשְּׂמוֹת שְׁעוֹסֵק בָּהֵם אֵע"פ שִׁישׁ לוֹ תְּאֻוָּה גְּדוּלָה לָזֶה, שׁוֹה כְּנִגְדַּת בַּחֲנֵי הַתְּאֻוֹת, אֲבָל עִנְיֵין הַעֲצָבוֹת לֹא מוֹדְגֵשׁ בְּלִשׁוֹן רְבִינוּ שֶׁהוּא נְהִיָּה בְּשִׂמְחָה כְּשֶׁהוּא רׁוּאָה אֵת אָמוֹ, רַק שְׂכַשְׁהוּא 'בְּעֲצָלוֹת וְעֲצָבוֹת' הוּא מוֹדְרֵי לְקֵרָאֵת אָמוֹ, וּמִשְׁמַע לְכַאוֹ שֶׁעֲצָבוֹת הִיא אֶחָד עִם הַעֲצָלוֹת, וּמִמִּילָא כִּיוֵן שֶׁהוּא מוֹדְרֵי לְקֵרָאֵת אָמוֹ בּוֹה עֲצָמוֹ מוֹנֵה הַשְּׂמַחָה שֶׁהִיא הֵיפֵךְ הַעֲצָבוֹת, וְיַעֲוִיין בְּלִיקוּ"מ [ס' קַפְטָא] שְׁעֵיקָר נְשִׁיכַת הַנַּחֵשׁ עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת בְּבַחֲנֵי 'וְנַחֵשׁ עֵפֶר לַחְמוֹ' [ו'ז'ל שֵׁם: 'צְרִיךְ לִיזְהַר מְאֹד מִעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, כִּי עֵיקָר נְשִׁיכַת הַנַּחֵשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת בְּבַחֲנֵי' (יִשְׁעִיָּה סָה) וְנַחֵשׁ עֵפֶר לַחְמוֹ, עֵפֶר הִיא בַּחֲנֵי עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת שֶׁהֵם בְּאִים מִיּוֹסֵד הַעֵפֶר, כְּמוּבָא בְּסְפָרִים], וּמְבוּאָר שֶׁשְׁנֵיהֶם הֵם בַּחֲנֵי אֶחָת כִּי עֵיקָר הַעֲצָבוֹת הִיא מִהַעֲצָלוֹת אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מוֹדְרֵי זֶה עֲצָמוֹ הוּא מְצִיאוֹת הַשְּׂמַחָה וְדו"ק.

וְהִיו עֵינֶיךָ רׁוּאוֹת אֵת מוֹרִיךְ

וְהַנָּה רְבִינוּ מְבִיא בּוֹה אֵת הַפְּסוֹק 'וְהִיו עֵינֶיךָ רׁוּאוֹת אֵת מוֹרִיךְ', וְכַתֵּב בּוֹה בְּכִיאֹר הַלִּיקוּטִים דְּבַר נְפִלָא וּמְתוֹק מְאוּד, כִּי הַנָּה בְּפִשְׁמוֹת מוֹכֵן שְׂמִיבְוֹאָר בְּפְסוֹק הַזֶּה שֶׁצְרִיךְ לְרֵאוֹת אֵת פְּנֵי הַרֵב וְהַצְדִּיק, אֲבָל יֵשׁ לְכַאוֹ בּוֹה עוֹמֵק נּוֹסֵף, וְהוּא עַל פִּי מֵה שְׂמִיבְוֹאָר שֵׁם לְפָנָיו כֵּן, שְׂכַלְלוֹת שִׁינּוּי הַתְּמוֹנוֹת וְהַצְיּוּרִים שִׁישׁ בְּעוֹלָם הַמְּבוּאָר בְּלִשׁוֹן רְבִינוּ ז"ל [בְּאוֹת ט]. נְכַלְלִים בְּשְׁנֵי בַחֲנִיּוֹת שֶׁל דִּין וְרַחֲמִים, [וְעַל כֵּן הוּא תְלוּי הָא בְּהָא מֵה שְׂכוּלֵל כֹּל הַתְּמוֹנוֹת בְּאֵין סוּף, שְׁעִי"ז עֲצָמוֹ יוֹדַע שְׂכַל מְאוֹרְעוֹתוֹ הֵם לְטוֹבוֹתוֹ, וְכַפִּי שִׁתְּבַאָר בּוֹה עוֹד לְקַמִּיָּה, וְלִפִּי"ז מַתְּבַאָר שְׁעַל כֵּן בְּשׁוֹרֵשׁ הַרְצוֹן שֶׁהוּא רְצוֹן אֵין סוּף, שֵׁשֵׁם הַכֹּל הוּא בַּחֲנֵי רְצוֹן פְּשוּט, שֵׁם הַכֹּל טוֹב, וּמִשֵּׁם נִמְשֵׁךְ בַּחֲנֵית עֵינָא חַד דְּרַחֲמֵי [שֶׁהַזְכוּר רְבִינוּ בְּעִנְיֵין חַד גִּלְגָּלָא דְּעֵינָא], דְּהֵינּוּ שֵׁשֵׁם הַכֹּל רַחֲמִים, וְלִפִּי"ז מַתְּבַאָר שֶׁהַצְדִּיק שְׂאוּחוֹ שֵׁם בְּכִיטוּל הַגְּמוּר לְאֵין סוּף, כְּכִיכּוֹל נַחֵשֵׁב שִׁישׁ לוֹ רַק עֵינֵי אֶחָת, עֵינָא חַד דְּרַחֲמֵי, אֲבָל אֲנִי עֵדִיין יֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי עֵינַיִם, כִּי אֲנִי בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁעֵדִיין רׁוּאִים בַּחֲנֵי דִין וְכַחֲנֵי חֶסֶד, אֵלָא שְׁעֵלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ לְשֵׁם אֵת הַהָאָרָה שֶׁהַכֹּל הוּא לְטוֹבָה, וְעַל פִּי זֶה נִמְתַּק מְאוּד הַפְּסוֹק 'וְהִיו עֵינֶיךָ רׁוּאוֹת אֵת מוֹרִיךְ', הֵינּוּ שֶׁאַתָּה שִׁישׁ לָךְ שְׁנֵי עֵינַיִם, כִּי אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה שֵׁשֵׁם יֵשׁ בַּחֲנֵי דִין וְכַחֲנֵי חֶסֶד, עֵלֶיךָ לְרֵאוֹת אֵת מוֹרִיךְ, לְהַסְתַּכֵּל וְלַהַתְּכוּנֵן בּוֹ וְלַהַתְּכַטֵּל אֵלָיו וְעִי"ז לְקַבֵּל אֵת הָאָרְתוֹ שִׁישׁ לוֹ רַק בַּחֲנֵי עֵין אֶחָד, עֵינָא חַד דְּרַחֲמֵי, כִּי הוּא אוּחוֹ בְּהָאָרְת אֵין סוּף שֵׁשֵׁם יֵשׁ רַק

עין אחת כביכול, עינא חד דרחמי נכי זה כללות עניין ההתקרבות לצדיק ככל ג' הבחינות, שזה האתערותא דלתתא שלנו להתבטל לאור האיין סוף], והוא מתוק מאוד בלשון הפסוק.

נתינת הצדקה ממישיבה את הארת הצדיק בקביעות ובחוזק

והנה השלב השני הוא נתינת הצדקה לצדיק שבוה מתבטל הגאווה והדברים בטלים, ומוכן בזה לכא' שהשלב הראשון של ראיית פני הצדיק היא בחי' של ביטול זמני, כמו התינוק שרואה את פני אמו אז הוא מזדרז ועוזב את דברי השמות שלו, אבל מיד אחר כך הוא חוזר אל העצלות והתאוות, כי בכל אופן עדיין לא נשתנה מהותו רק בעת ראייתו את אמו מתבטל אצלו בזמן זה העצלות והתאוות, וכך הוא ג"כ בראיית פני הצדיק, אבל כשנותן צדקה לצדיק, בזה הוא מתאחד ומתחבר כביכול עם הצדיק, וע"כ הוא זוכה לביטול יסודי ומהותי יותר שמתבטל הדברים בטלים וגאווה שהם דברים מהותיים יותר בנפש האדם ומסתבר שגם הביטול של העצלות והעצבות והתאוות מתבטל באופן קבוע יותר ולא רק באופן זמני, ובאמת גם התאוות באים מהגאווה כמובא בדברי רביז"ל שגיאאות וניאוף תלויים זה בזה וכמו"כ עיקר העצבות באה מזה כידוע], ועדיין הוא יכול ליפול ולטעות כי לא קיבל מהצדיק דרך בעבודת ה' וממילא גם אינו מחובר ומקושר לצדיק באופן תמידי, ונכפרט שבנוסף לזה מה שעדיין לא תיקן עוונותיו וממילא יש בעצמותיו צירופים לא טובים שמבלבלים אותו ג"כ בעבודת ה' וכמו שביאר בפרפראות], אבל ע"י וידוי דברים לפני הצדיק, בזה נתתקנים עצמותיו ויוצאים הצירופים הלא טובים, ובנוסף לכך הוא מקבל דרך ישרה מהצדיק לפי שורש נשמתו, ובוה הוא מקושר באופן תמידי להצדיק ונגם מקושר באופן חזק וקבוע יותר כי ביטל דעתו לגמרי וכנ"ל], ועי"ז יכול לילך בדרך הנכונה עד שזוכה לבטל כל הרע שבד' יסודות ולזכות לביטול אמיתי לאזא"ם.

תיקון בחינת חי ובחינת מדבר

ובעניין הצדקה הביא רבינו שהוא מבטל דברים בטלים וגאווה שהם בחי' חי ומדבר, ולא נתבאר מהו בחי' חי ומהו בחי' מדבר, ובמשל היה רעה ולסטים מוכן שהיה רעה היא בחי' חי ולסטים הוא בחי' מדבר, אבל אינו מבואר בבחינת הדברים בטלים וגאווה מה מתייחס לחי ומה מתייחס למדבר, ולכא' היה משמע שדברים בטלים הם חי וגאווה הוא מדבר [לפי סדר הדברים], אבל זה דוחק קצת, דלכא' הרי ההבדל בין בעל חי לאדם הוא שבעל חי אין לו בחי' דיבור משא"כ האדם וא"כ איך שייך שיתייחס אליו דברים בטלים, ואולי הא גופא שאין לו את שלימות הדיבור, לכן מתייחס אליו 'דברים בטלים', כי כל דיבוריו הם בבחי' בטלים ודו"ק [וזה מתאים עם המבואר אח"כ שדברים בטלים כולל לשה"ר כי מבואר לקמן בליקו"מ סי' נד שלשה"ר היא בחי' בהמיות ודו"ק].

סגולת הצדקה

והנה רבינו מביא בזה שצדקה מציילה מדברים בטלים ומגאווה כי ע"י גאווה ולשה"ר באה עניות, וצדקה מציילה מעניות כמבואר בגמ' שע"י צדקה מתעשר, ולכא' קשה שהקשר הוא רק בתוצאה ולא במהות העניין, ועוד הביא רבינו שצדקה היא רמז לעמוד השחר וכמוש"כ 'כי תראה ערום וכסיתו וכו' אז יבקע כשחר אורך', וגם בזה צ"ב שלכא' זה רמז בעניין השכר של הצדקה ולא כלפי עניין עבודת הצדקה, ולכא' היה מתאים יותר שיהיה הרמז על עבודת הצדקה שהרי

זהו משל שכשעוסק בעבודת הצדקה הוא ניצול מדברים בטלים וגאווה, ולמה מודגש במשל השכר של הצדקה, ואולי על פי הנ"ל יתבאר כי בזה מתבאר מהו הטעם והעניין של סגולת הצדקה, כי כיון שהוא נותן לעני צרכיו ומאיר לו בעת צרתו, כך מאיר לו השי"ת גם דרכו, ומבואר שיש בזה כביכול בחי' התקשרות לעני וע"כ מדה כנגד מדה זוכה לאור תמידי, וזה עצמו פנימיות העניין מה שע"י זוכה לביטול תמידי ועמוק יותר של הכל הד' יסודות וכנ"ל, וזה ג"כ הביאור במה שהקשר ביניהם הוא מה שע"י ניצול מעניות כי בזה מראה איך שהתוצאה נמשכת גם אח"כ ובעיקר מה שנמשך עשירות שהיא בחי' עשירות הדעת, ובגוף הדבר מה שהביא רבינו שע"י גסות הרוח יש עניות כי סימן לגסות הרוח עניות, הנה בקידושין מט ע"ב פירשו דהיינו עניות תורה, וע"י בפרפראות שהביא שבסוכה מט ע"ב מבואר שגם גסות הרוח ממש מביאה עניות וצ"י עוד לרש"י בשבת לג ע"א, אמנם במי הנחל פירש שזוהי ההדגשה 'שוב אין מראין לו סימני עניות' ולא דווקא עניות ממש יעו"ש].

תלמוד חכם ויום המיתה

ובבחינה השלישית של הוידוי דברים הדגיש רבינו שמורה לו דרך לפי שורש נשמתו וכפי שכבר נתבאר לעיל, וביאר שזה הכוונה ת"ח ויום המיתה כי כל המומתים מתוודין, וכתב בביאור הליקוטים שזה מתפרש גם עם פשטות הדברים כי ת"ח הזה כל היוו הם בבחינת יום המיתה, כי הוא ממית את עצמו וכל הד' יסודות שלו הכל בתכלית הביטול לאזא"ם, ועי"ז זכה למה שזכה, ויש להוסיף ולהמתיק בזה עוד שזה מתקשר ג"כ עם פשטות העניין שמביא רבינו מה שיום המיתה מרמז על וידוי, כי כל המומתים מתוודין, כי זה עצמו הדרך שהגיע הצדיק לתכלית ביטול הישות ותכלית הענווה, ע"י שזכר כל ימיו את יום המיתה, ואת הוודוי שמתוודה כל אחד ביום המיתה, וכל ימיו חי בכיטול הזה ובזיכרון התכלית ויום המיתה, ועי"ז לא נמשך אחר כל התאוות והישות ודו"ק.

תיקונים אלו לאחר הסתלקות רבינו ז"ל

וראו לציין מה שכתב בזה בפרפראות להכמה איך שכל בחינות אלו שייכים גם היום לאחר הסתלקות רבינו ז"ל [אות כג עד אות ל].

וז"ל: 'הנה ידוע מפי תלמידי הקדושים שכל המאמרים שגילה בענין מעלת התיקונים הנוראים והנפלאים שנעשין על ידי ההתקרבות אל הצדיק, וכל הפרטים שיש בזה, כל דבריו ז"ל בזה היים וקיימים לעד, וגם עכשיו אחר הסתלקותו ז"ל נעשה כל זה על ידי שמתקרבים אל ענינו הקדוש ז"ל, ונכללין בתוך הקיבוץ הקדוש הנקראים על שמו הקדוש ז"ל, ומתדבקין עצמן בלימוד ספריו הקדושים, ומקבלין עצותיו הקדושים, ובאים על ציונו הקדוש ומתפללים שם על התשובה והיראה והעבודה וכו', בפרט כשזוכין להכלל בתוך הקיבוץ הקדוש בעת שמתאספין אליו ז"ל על ראש השנה וכו' כידוע ומבואר כל זאת במקום אחר על כן צריכין לבאר קצת, איך פרטי התיקונים שבמאמר זה נמשכין גם עכשיו אחר הסתלקותו ז"ל.

התיקונים שנעשין על ידי הסתלקות פני הצדיק עיין בס' קצ"ב שבכל ספר וספר נמצא דמות דיוקנו ואור פניו של זה הצדיק והחכם שהידש אליו הדיבורים שבזה הספר ועיין בסימן קנ"ג מבואר שם שהתלמיד כשזוכה הוא מקבל אור הפנים של הרב ממש וכו' ועיין סימן ר"ל.

התיקונים הנעשים על ידי הצדקה שנותנין להצדיק זה פשוט שנעשה עכשיו גם כן על ידי הצדקה שנותנין לבניו ולהמקורבים אליו ז"ל, ולכל המצטרך לעניניו הקדושים ז"ל כגון להדפיס ספריו הקדושים וכיוצא בזה.

התיקונים שנעשים על ידי הוידוי לפני הצדיק, נעשה עכשיו גם כן על ידי שבאין על ציונו הקדוש ומרכיב שם בתפלות ווידוים וכו' וזה מרומז בדבריו ז"ל במאמר זה בעצמו באות ט' בענין למה נקרא שמו פעור על שם שפוער פיו, כי כשפוגמין במלכות אז יש לו כח לפעור פיו בצירופים רעים וכו', וכשכיל זה נקבר משה מול בית פעור (ומבואר בתוספת סוטה דף י"ד בשם מדרש אגדה שבכל שנה בית פעור עולה למעלה כדי לקטרג ולהזכיר עון וכשהוא רואה קברו של משה הוזר ושוקע וכו', נמצא מבואר שקברו של משה עושה עד היום פעולתו הקדושה להכניע בחינת בית פעור ולהוציא ממנו הצירופין הרעים ולתקן ולבנות מדת המלכות בשלימות), ועיין שם עוד מה שכתב וכל זה היה כמותו אבל בוודאי גם בחייו היה לו התפשטות הגשמיות והיה מדבק את עצמו באור אין סוף, אבל ההתפשטות היתה בבחינת והחיות רצוא ושוב וכו' וממילא מובן שזה הצדיק שהוא בבחינת משה בחינת אין כי דבוק בתמידות באור אין סוף בבחינת רצוא ושוב, שעל ידי זה יש לו כח לתקן מדת המלכות על ידי הוידוי שמתודין לפניו, בודאי זה הצדיק יש לו כח זה לאחר הסתלקותו ביתר שאת ויתר עון, כי אז דבוק בשלימות יותר באור האין סוף, וגם אז יש אצלו בחינת רצוא ושוב כידוע, רק שהיא בדקות ורוחניות יותר וגם כי הצדיקים פוקדים את קבריהם כידוע, בפרט זה הצדיק אשר פקד על זה לבוא על קברו והבטיח שישתדל בתקנתו וכו' כידוע ועיין שם עוד באות ה' מרמז גם כן לענין זה שיהודה התוודה כמה דורות לפני לידת משה, ואחר כך כשזכר משה הוידוי נעשה כאילו התוודה עכשיו לפני משה, ועל ידי זה נתקן בחינת מלכות מכל שכן שעכשיו שכבר היה הצדיק שהוא בחינת משה בעולם, וכשבאין על קברו כפקודתו ז"ל בכדי שהוא יעלה הוידוי לפני השם יתברך ויתקן בחינת המלכות, בוודאי נתקן הכל נמצא שכל התיקונים הנ"ל נעשים גם עכשיו רק שנעשים בדקות ורוחניות יותר, על כן צריכין עכשיו להתחזק ולהתאמץ להמשיך התיקונים הנ"ל, על ידי שיהיה ההתקשרות בלב שלם ונכון ביותר וכמובן.

וגם מה שמבואר שם שהצדיק מפריש ומברר לו דרך הישר לפי שורש נשמתו, צריכין להאמין שגם עכשיו נעשה ענין זה ממילא כי כשבא אל כלל הקיבוץ הקדוש שלו ורואה מודותיהם הקדושים ועבודתם אשר עובדים את ה' ומשתוקקים בכלות הנפש לילך בדרכיו הקדושים וכו', ויודע ומכין היטב שכל זה נמשך רק מקדושת אור נשמתו הקדושה ואור קדושת תורתו אשר שם מאיר אור פניו הקדושים וכו' כנ"ל, זה בחינת הסתכלות פני הצדיק ועיין ליקו"ת סימן מ' ותבין שזה בחינת (ישעיה ל"ג) ביפיו תחזינה עיניך שהעיקר הוא בזמן אסיפת הקיבוץ הקדוש שלו, ועל ידי כל זה מי שזוכה לקשר עצמו היטב לזה ומרגיש איזה הארה והתנוצצות הקדושה מזה בתוך לבו, זוכה על ידי זה לתקן המדות הנמשכין משני יסודות דומם צומח וע"ש במאמר רבב"ח שאינו מזכיר שם כלל ענין ההסתכלות, רק ההתקשרות שזה בחינת ושדויהו לגודא שהקריב את עצמו (היינו שהתקרב) להצדיק וכו', והצדיק הוא בחינת ברית מלח עולם, וידוע כי מלח הוא פולט הדמים על כן על ידי ההתקשרות להצדיק נתקן המדות הבאים מדומם צומח שהם עצבות והתאוות הבאים מדמים עכורים וכו' נמצא מבואר ככאן שעיקר התיקון

נעשה על ידי ההתקשרות וההתקשרות אחר כך כשנותן צדקה לאנשיו המקורבים אליו והולכים בדרכיו ונקראים על שמו ז"ל, וכן כשנותן צדקה על כל עניניו ז"ל, נתתקנו המדות הבאים מחי ומדבר אחר כך כשבא על קברו הקדוש ומפרש כל לבו לפני השם יתברך ומרכה בתפלות ותחנונים ווידוים וכו' ומתפלל לפני השם יתברך שיורוהו הדרך הנכון והישר לפי שורש נשמתו שיוכה על ידי זה לתשובה שלימה, ולעבוד אותו יתברך באמת, ושיכפר לו על כל מה שפגם וכו', בפרט בזכותו של הצדיק הקדוש, ואומר הוידוים מתוך פנימיות לבבו עד שהדיבורים יוצאים מתוך עצמותיו בבחינת כל עצמותי תאמרנה וכו', היינו שהדיבורים יוצאים מתוך פנימיותו ועצמותיו של המתוודה, שעל ידי זה ממילא נמשך גם כח כל האברים וכל העצמות ממש לתוך הדיבורים, ועושה את כל הנ"ל על סמך דעתו של הצדיק הקדוש ז"ל, ובהתקשרות גמור אליו בכל לבבו, ושהוא יעשה ויגמור כל התיקונים הצריך לנפשו ורוחו ונשמתו, אזי יאמין בכירור שבוודאי נהרבו על ידי זה כל בניני המלכות דסמרא אחרא והוציא מהם כל הצירופין ונבנו בניני המלכות דקדושה, ואז ממילא ידע הדרך הישר לפניו לפי שורש נשמתו, שזה בחינת אחריב הרים וגבעות רמוז על חורבן ממשלתם, והולכתי עורים בדרך לא ידעו כמבואר שם במאמר רבב"ח.

נמצא מבואר, שכשנהרביני בניני המלכות דסמרא אחרא אזי השם יתברך בעצמו מוליך אותו בדרך הישר ובוודאי כשהצדיק בחיים חיותו אז הצדיק מודיע לו את הדרך, ועכשיו צריך להאמין שכשרוצה באמת לילך בדרך הישר ועושה כל התיקונים הנ"ל בשלימות, אז מה שהשם יתברך שולח לו במחשבתו איזה דרך והנהגה לעבודת ה', צריך להאמין שזה דרכו הישר לעת עתה לפי שורש נשמתו וממילא מובן שכל אחד צריך להפש את דרכו בקודש בתוך הספרים הקדושים של הצדיק ותלמידיו ז"ל ובענינים כאלה שאפשר לו לדבר ולהתיישב עם חבירו בוודאי צריך לדבר עם חבירו, כי אולי יקבל מחבירו איזה הארת הדעת בבחינת (תרגום ישעיה ג) ומקבלין דין מן דין וגם צריך בכל פעם גם בכיתו להתבודד ולשפוף שיהו לפני השם יתברך ולהתפלל לפניו שיתקן את עצתו, וכמבואר כל זאת במקום אחר.

וגם זה מובן ממילא כי הכל לפי רוב המעשה ואחר כוונת הלב הן הן הדברים, וכל מה שהאדם עושה ומשתדל בהתיקונים הנ"ל בהשתדלות ביותר ובהתעוררות הלב וכוונתו ובהתקשרות גדול ביותר, בוודאי נמשכין עליו כל התיקונים הנ"ל בשלימות יותר אך אף על פי כן צריכין להאמין גם כן שאיך שמשתדל האדם להמשיך עליו הארת תיקונים הנ"ל, אפילו אם האדם הוא כמו שהוא וההשתדלות הוא כמו שהוא, אף על פי כן בוודאי נמשך עליו גם כן איזה הארה מהתיקונים הנ"ל כי השם יתברך מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית והושב מחשבות לבל ידה ממנו נידת, אפילו ממדריגה שפילה שבשפילות ואם רואה האדם שהכירו זוכה להשתדל ביותר ונמשכין עליו התיקונים הנ"ל ביותר אל יפול בדעתו על ידי זה חס ושלום (כמצוי אצל הקטני הדעת), אדרבא יתחזק ביותר על ידי זה ויאמין כי על ידי ההתקשרות של חבירו הגדול ממנו, יגיע גם אליו תועלת גדול על ידי זה כי הלא מבואר בסוף המאמר, שעל ידי תשובתו של איש הישראלי הזה וכו', על ידי זה אפילו הרשעים שיצאו לגמרי מהקדושה והם בבחינת אחורי הקדושה נעשו גם הם כסא להקדושה ויהבי לבניני הנך מחווי מכל שכן שהוא איך שהוא, מאחר שמשתדל אחר הקדושה ורוצה להתקרב אל הצדיק ומשתדל גם כן בכל תיקונים הנ"ל, ומה שלא זכה לתקן על ידי השתדלותו, אולי יזכה שיתקן על ידי ההשתדלות של

חבירו שזכה להתקרב ביותר ואם יהיה האדם חזק בדעתו בזה באמת, בוודאי סוף כל סוף יזכה לתשובה שלימה ולתיקון גמור.

וגם זה מובן ממילא כי אי אפשר לגמור גמור כל התיקונים הנ"ל בשלימות בפעם אחת, שבשביל זה גם כהיים חיותו של הצדיק צריכים

לבוא אליו בכל פעם, ולספר לפניו כל לבו וכמבואר במאמר זה אות ט' ויש בזה דברים עמוקים, ובפרט כי האדם צריך להשתדל לעלות בכל פעם ממדרגתו למדרגה עליונה ביותר וכמובן וכל זה נוהג גם עכשיו עכ"ל.

מתחדשים

חדשות המקורבים!

שיר על מילים בחיי מוהר"ן:

אלי סלומון בסינגל בכורה: 'השוב יישראל'

מאת: ברסלב גלובל

הזמר אלי סלומון יוצא בסינגל בכורה 'השוב יישראל', שיר חדש וראשון מאלבום הבכורה. על הלחן המיוחד התום שמחה אברמז'יק, כשעל העיבוד וההפקה המוסיקלית אמון המעבד והמפיק המוסיקלי אלי אוסדון. כשאת הכל עומף קולו של סלומון שמפליא בהגשת שירה נוגעת ומרגשת.

מילות השיר הלקוחות מתוך מימרה שאמר רביה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א, ומדברות על ההתמדה בעבודת השם בלמצוא נקודה טובה וזכות, ועל ידי-כך הטוב יישאר והרע ממילא יתבטל וכך נוכל לראות כל סיטואציה שעוברים באור חיובי, וכך מובא בחיי מוהר"ן (סעיף תמ"ז): 'פעם אחת דבר רבי גרשון מטירדהאויצע עם רבנו זכרוננו לברכה וקבל לפניו מאד על אשר צר לו בעבודת השם, ענה רבנו זכרוננו לברכה ואמר אתה עשה טוב ועסק בעבודתו באמת וכשתעסוק ותתמיד בעבודתו יתברך אזי הטוב ישאר והרע ממילא יתבטל ויפול - דוא טוא אין יודישקייט, גיטס וועט בלייבן און שלעכטין וועט ממילא אראפ פאלן.'

מילות השיר מליקוטי מוהר"ן: 'כשתעסוק ותתמיד בעבודתך יתברך, אזי הטוב יישאר, הרע ממילא יתבטל.'

ניתן לשמוע את השיר בקו 'הניכוי הישיבות - ברסלב':

077-31-40-331 בשלוחה: 82.

הרב צוקר שליט"א רב ביחמ"ד המרכזי בשכונת רמת אשכול שבירושלים הגיע להתפלל בציון רביה"ק זיע"א באומאן יחד עם בני קהילתו. מאת: ברסלב גלובל (צילום: ברסלב live)

עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון האימייל, למוקדי ההפצה ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדיוויז, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

קו 'זנ"כ הישיבות - ברסלב'

בני התורה המקורבים

לאורו של רביה"ק

מוהר"ן מברסלב זיע"א

077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבצו'.
שלוחה: 3	1 - לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים. 0 - שיעורי הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - 'חבורת תמימי דרך'. 4 - למענה ויעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב.
שלוחה: 7	1\5 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהרא"ש. 7 - הזוה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 8	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברותות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 9	1 - קוי תוכן נוספים (מרכזיית: ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 - שירי ברסלב. 3\4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות.

און בן פלת – אשתו הצילתו.

חשבון פשוט

כמה אתה מרוויח ביום?

יעוד יותר חשוב: כמה אתה הושב על השאלה הזאת?

* * *

מהרגע שאנחנו קמים בבוקר, ועד הרגע שאנחנו מתקפלים בחזרה למיטה [ועד בכלל] – אדם עושה איך-ספור דברים; הושב מחשבות, מדבר דיבורים, הולך ממקום למקום, עושה פעולות ומוזיז אצבעות. הוא יכול להגיע ביום אחד לאלפי פעולות ויותר.

השאלה היא: מה המניע המרכזי שעומד מאחורי כל זה? מה גורם לכל מחשבה, דיבור, פעולה, מעשה ותזוזה – שאנחנו עושים. והאם בכלל ישנו מניע מרכזי שכזה, ו/או האם בכלל יש איזה 'מניע'?

זו שאלה גורלית. כי אם אין מניע מאחורי הדברים – אז החיים הם פתם, אוסף של פעולות בלתי מכוונות. ואף אחד אינו מעוניין לחיות חיים כאלו. ואם יש כן מניע כלשהו מאחורי הדברים – אז מאד מאד חשוב להבין מהו, כי אם הוא זה שמניע את כל המערכת, אז הוא בעצם הסיפור המרכזי.

* * *

לכאורה, המניע המרכזי הוא הרצון להרוויח.

בשקמים ליום חדש – הוא בשביל להשיג משהו שעוד לא היה לך אתמול. כי אם כבר יש לך אותו, למה לך לקום מהמיטה, ובשביל מה אתה הולך לעבוד טוב. מישהו שאין לו כבר מה להשיג, או לחילופין – שהוא מיואש מלהשיג אותו, אין לו בשביל מה לחיות.

זה נכון. הקימה ליום חדש, והמנוע המרכזי שמניע אותנו – הוא הרצון להרוויח, להשיג ולהתקדם. אבל, למרבה האבסורד – לאחר שכבר קמנו מהמיטה, ויצאנו לדרך, אנחנו 'שוכחים' שבשביל זה קמנו, ועלולים לעשות הרבה מאד פעולות, שאינם עונים בכלל למטרה הזאת, ואינם מביאים שום ריווח בעקבותם.

המחשבה הפשוטה והבסיסית הזאת, נאבדת לה אי שם בתחילת היום, ומכאן והלאה – אנחנו פועלים על פי דפוסים 'ישנים' של עצמנו, או 'מקובלים' בעולם ובחברה. בדיעבד, אם תחשוב על רוב הדברים שעשית היום, הסיבה לכך היא משום שכך מקובל לעשות, או משום שכך התרגלת לעשות, או משום ש'למה לא'. מעט מאד מהדברים יקבלו תשובה 'למה כן' ו'איזה ריווח זה מביא'.

* * *

לא היה בזה שום גאונות ושום עומק. רק שאלה פשוטה ובסיסית ביותר: 'מה אתה מרוויח?' והשאלה הזאת העמידה אותו על המקום, והצילה אותו ואת זרעו לנצח. היא לא 'חידשה' לו שום דבר, אלא רק 'הזכירה' לו את מה שאמור להיות פשוט לו, ושכשכיל זה הוא קם בבוקר.

המחשבה הפשוטה פכיב כל פעולה, מחשבה דיבור ומעשה – 'מה אני מרוויח', יכולה להקנות לנו חיים אחרים לגמרי. לאו דווקא שינויים מהפכניים, אלא גישה מפוכחת ועניינית, שתגרום לנו במהירות ובקלות, לבחור מה באמת כדאי ומה לא, ולצאת בסופו של יום עם עגלה מלאה, והמון המון סיפוק וחיות – ממה ש'כך' עשינו, וממה שזכינו 'לא' לעשות.

משמח או מרגש

את מה אתה חוגג?

בדרך כלל ימים 'מוצלחים', או לפחות איזה 'סיום'; סיום מסכת, סיום שנה, או סיום תקופה.

– מאמר לכבוד ראש חודש תמוז –

* * *

כל הימים טובים שיש לנו, הם בזמנים בהם היו דברים טובים – יציאת מצרים, קבלת התורה, ענני כבוד, נס הנוכה, ונס פורים; או בזמנים של 'סיום' – שבת קודש, שמיטה וכדומה. אבל יש 'הג' אחד, יוצא מן הכלל – ושמו 'ראש חודש'.

ה'הג' הזה אינו 'סיום' אלא התחלה, ואינו מבטא לכאן שום דבר מיוחד ומשמח. אדרבה, הוא חל דווקא ביום הכי השוך של החודש, הזמן בו הירח מופיעה בתחילת הלילה למשך זמן קצר בלבד ומיד נעלמת, וגם כשהיא מופיעה, היא מופיעה בנוכחות מאד קטנה חיוורת וחלשה. ואז, דווקא אז אנו חוגגים 'ראש חודש'.

* * *

חוגגים? לא בדיוק. יום רגיל לכל דבר; לימודים כרגיל ועסקים כרגיל [למעט נשים שאסורות במלאכות מסוימות], אבל באמת זהו 'הג' לכל דבר, הג מדאורייתא. אסור להתענות בו, ויש מצוה לעשות בו סעודה, כשהשולחן ערוך מקדיש לזה לא פחות מסימן שלם 'מצוה להרבות

בסעודת ראש חודש' (אורח חיים סימן תיט, וסימנך: 'תאכל יותר טוב').
 אז מה פתאום לעשות חג ביום כזה, ואיזה מין חג הוא זה, בו ממשיכים
 הכל כרגיל, ורק צריכים להיזכר קודם השקיעה אם כבר עשינו סעודה
 או לא... (וגם זו אינה חובה, אלא מצוה).

קודם שנבין זאת, נשים לב שאכן החג הזה אינו אלא אצלנו, וכמו
 שאנו אומרים בתפילה 'ראשי חדשים לעמך נתת' וכן בהמשך 'כי
 בעמך ישראל בחרת מכל האומות, וחוקי ראשי חדשים להם נתת'.
 הגויים אין להם ככלל 'חודשים', כי הם מונים להמה. ואפילו היחידים
 מתוכם שמונים ללבנה ויש להם חודשים, אבל אין להם 'ראש חודש'
 [ואם היו עושים ראש חודש, היו לבטח עושים את זה באמצע החודש,
 כשהלבנה בשלמותה ומראה לכאורה את שליטתה].

* * *

התשובה היא שיש 'שמחה' ויש 'התרגשות'.

אנחנו באמת כן חוגגים התחלות; ברית מילה, חלאקה, מסיבת
 סידור, מסיבת חומש, בר מצוה, וחתונה. כל אלו מבטאים 'התחלה' של
 משהו חדש.

כשקורה מאורע טוב, אנו 'שמחים'. אבל כשמתחיל משהו חדש –
 אין שום סיבה 'לשמוח', אבל יש בהחלט סיבה להתרגש, כי מתחיל כאן
 תהליך חדש, וזה מעורר התרגשות.

בראש חודש אנחנו 'מתרגשים' מהתחילך החדש אליו אנו נכנסים.
 המרגש ביותר עבורנו הוא לראות את הירח 'מתחיל' תהליך חדש. הוא
 לא גדול ולא עוצמתי, הוא קטן מאוד אבל הוא 'מתחיל', וזה מאוד
 מרגש.

ומתחג הזה, אנו שואבים כוחות, לעשות מכל יום – 'חג'. חג של
 התחדשות והתחלה חדשה.

זכויות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות שיעורים מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')	
לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו חניכי הישיבות – ברסלב, בשלוחה: 72				

עזרו לנו
להגדיל את
ההפצה!

ע"י תרומה
במכשיר
'קהילות'
הפשוט: 'עלמא'
דאורייתא'
תרמו
וכתבו: עבור
'המקורבים'
תזכו
למבוזות!

השיעורים הקבועים לשבת פרשת חוקת ולשבוע פרשת בלק

יום	חודש תמוז	הדף היומי מסכת ערכין	משנה ברורה עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד היומי תיקוני הזוהר
ז	ג	כ	חזרה	נד:	עו	לד.
א	ד	כא	שצד	נה.	עז	לד:
ב	ח	כב	שצה, שצו,	נה:	עח	לה.
ג	ו	כג	שצז, א-ד	נו.	עט	לה:
ד	ז	כד	שצז, ה-ט	נו:	פ	לו.
ה	ח	כה	שצז, י-טו	נו:	פא	לו:
ו	ט	כו	חזרה	נו:	פב	לו.

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ז.

ניתן לקבל את
'החיזוק היומי' למייל
ע"י בקשה בכתובת:
yefabian@gmail.com

ניתן לקבל את גליון
'המקורבים' השבועי
למייל ע"י בקשה
בכתובת:
E0773140331@GM
AIL.COM

ניתן לקבל את גליון
'הקבצו' ההודשי
במייל ע"י בקשה
בכתובת:
vhccmu@gmail.com

ליקוטי מוהר"ן – זה מדבר אלי! זה לא סלוגן – זה דרך זויים!!

דע מה שתשיב' – תשובות ל'מקורב' הטרי!

❖ דרך ברסלב בעבודה ה' ❖

המענה לתלואי הדור

נדמה שאם תשאל חסיד ברסלב: מהי ברסלב בשבילך, התשובות יהיו רבות ומגוונות כמספר הנשאלים, כל אחד יספר על נקודה אחרת שבה דרך ברסלב מאירה את חייו, כי כמו שאמרנו דרכו של מוהר"ן היא כללית מאד, ומאפשרת לכל אחד ואחד למצוא בתוכה את מקומו. אולם נקודה אחת כללית תחזור אצל כולם במלים שונות, והיא שבברסלב יש אור, שמחה, חיות, טעם, קירבת ה', תענוג.

מהו סוד העניין?

מוהר"ן מלמד כיצד לראות את הטוב שבכל דבר, בהנהגת הקדוש ברוך הוא, בתורה, בעצמנו, באלו שמביבנו, ובכל העולם כולו. הוא מלמד שהקדוש ברוך הוא אבא טוב ורחום שכל רצונו להיטיב, והוא מבקש את טובתנו הנצחית ורוצה תמיד לעזור לנו, והתורה היא סם חיים, משמחת, מדיה, מאירה, ומקרבת אל ה' יתברך באופן של 'להתענג על ה'', וגם אנחנו מלאים בטוב ורק נוטים להתעלם ממנו ולהסתכל רק על הרע, וגם החיים שלנו מלאים באמת באור ושמחה, אם רק נרצה להפש אותם ולחיות אתם ומתוכם. ומי שהולך בדרך הזו מתמלא ברוח חיים ונפשו מתרפאת אט אט מכל תחלואיה ומכאוביה, וגם כל החיים עוברים למהלך רוחני יותר, כי כשיש חיים שמחים ברוחניות לא מחפשים תחליפים בגשמיות, ומוהר"ן נותן דרך שמביאה למקסימום שמחה והנאה נפשית ורוחנית, ומינימום השתמשות בהכלי העולם הזה ושקריו המדומים.

ולכן כל מי שמסתכל על דורנו כמבט מעמיק וגם מכיר לעומק את תורת מוהר"ן, רואה כיצד תורת מוהר"ן מהווה כיום תשובה לניסיונות הדור, כי בדורנו העולם הפך לצבעוני ומפתה יותר מאי פעם, ויחד עם זה חוליי הנפש הולכים ומתגברים, השקר הדמיון והטשטוש משתלטים על כל פינה בנפש, יחד עם חולשה יאוש ורפיון, יסורי-נפש מודחקים ופחדים. ומחמת צמצום הדעת והנפש, גם תורתנו הקדושה שאמורה להציל אותנו מכל זה נתפסת אצל רבים כמערכת חוקים יבשה ונוקשה שאין בה טעם וחיות, או כמסגרת קהילתית ושמירה על מהויכויות חברתיות, ואמנם ב"ה יש מסגרות חזקות, אבל לפעמים הם תופסות את המקום של התוכן והחיות, ונפשם של רבים הולכת ומצטמקת בתוך המסגרות, עד שהרבה מתוכנו כבר לא מאמינים שהתורה הקדושה אמורה לתת לנו פתרון אמיתי לבעיות שלנו. ממש מתבקש שהקדוש ברוך הוא יתן לנו מענה שיכול לעמוד כנגד זה, והדבר הזה שיותר ויותר בדורנו הולכים ונחשפים אליו הוא תורת מוהר"ן.

הניגון

כל זה ברובד של הפשט, אולם יש בתורת מוהר"ן כח להאיר את הנפש גם ברובד עמוק יותר שאינו ניתן להבנה בשכל מגושם. סיפר לי ידיד שהראה פעם לחברו מימי הישיבה, אברך תלמיד חכם בעל מוסר ועובד ה', איזה ספר מלוקט ממאמרים שונים של מוהר"ן ותלמידו רבי נתן בנושאים שונים, לאחר מספר שבועות פנה אליו ידו ואמר לו:

עיינתי בספר ולא מצאתי בו הידושים מיוחדים שלא ידעתי, אולם שאלה לי אליך, ואבקש שתענה לי עליה תשובה מובנת ולא מתחמקת, מדוע כאשר קראתי את הדברים הללו הרגשתי שהם מדברים לי ללב יותר מדברי מוסר אחרים?

נדמה שהרבה מאלו שנחשפים לתורת מוהר"ן יכולים להזדהות עם תחושה זו, שיש בדברים משהו שחודר ללב יותר מדברים אחרים. גם כותב השורות יודע על עצמו שדברים רבים שידע קודם לכן ואפילו בירר אותם היטב, התיישבו פתאום על לבו והאירו את חייו רק לאחר שקיבל את הדברים אצל מוהר"ן, וקשה מאד להצביע על הסיבה, האם זה קשור לתוכן, או אולי לסגנון שבו כתובים הדברים, או למשהו אחר?

יתכן שהתשובה הכי מדויקת על כך היא מה שמוהר"ן עצמו כבר אמר בענין זה¹: 'אנחנו דומין כמו מי שמנגן, והעולם מרקדין, ומי שאינו מבין ושומע את הניגון היא פליאה בעיניו מה הם רצים אחריו ומה הם מרקדין, כך היא פליאה אצל העולם על מה אתם רצים אחריו'.

בעל התניא אמר שהניגון הוא קולמוס הלב, ניגון הוא דבר שאי אפשר להסביר אותו בשכל ובמלים, אבל ניגון טוב יש לו כח להדור ללב ולהחדיר אליו מסרים יותר מאלף שיחות ודרשות. וגם המילים עצמם, כח ההשפעה שלהם תלוי בניגון שבו הן נאמרות, כידוע. ולתורת מוהר"ן יש ניגון מיוחד שאי אפשר להחליף אותו בשום ניגון אחר, ניגון שיש לו כח להדור גם ללבבות אטומים שאינם מתעוררים מניגונים אחרים, ומי ששומע אותו דרך הספרים והתלמידים ומתחבר ל'תדר' שלו, הוא גורם לו פשוט לרוץ אחריו². ענין זה קשור כמובן לכח הצדיקים, שהוא כח שמעבר למלים ולתכנים, אלא הוא כח של השפעה שבאה מרוחו של הצדיק שמתפשטת בספריו, וכמו שעוד נדבר על כך בשיחה אחרת³.

אמר רבינו הקדוש: "רציתי שהענין שלי יתפשט בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליט"א!"
(שיח שרפי קודש ח"ב, סימן ט"ד)

¹ חיי מוהר"ן קנז.
² ראה ליקוטי מוהר"ן (קמא ע) בענין כח המושך של הצדיק.
³ בספרי קבלה מבואר שהניגון שייך לרובד הגבוה ביותר בעולם הרוחני, והסדר הוא מלמטה למעלה: אותיות, תנים, נקודות, טעמים [ניגון], ומבואר בתיקוני זוהר ששורש הניגון הוא בעולם הכתר, שמשם בא החלק העליון ביותר של הנשמה שנקרא 'יהודה', ומוהר"ן שוכח להשיג השגות מבחינת היהודה כמבואר בחיי מוהר"ן (אות רסו), זכה להשיג גם את סודות התורה במדרגה של 'טעמים' שהוא סוד הניגון, והלביש בתורה שגילה משהו מהניגון הזה (אמנם לא את כולו אלא רק מקצתו, מה שיכל והורשה להוריד ולגלות, וכמו שאמר בחיי מוהר"ן (אות שמ): 'העולם לא טעמו אותי כלום עדיין, אלו היו שומעין רק תורה אחת שאני אומר עם הניגון והריקוד שלה, היו כולם במלים כביטול גמור. היינו כל העולם כולו אפילו חיות ועשבים וכל מה שיש בעולם, הכל היו מתבטלים בכלות הנפש מוגדל עוצם התענוג המופלא והמופלג מאד מאד, ומה נובע הניגון המיוחד שאנו חשים בתורתו של מוהר"ן.'

המקורבנים

גליון שבועי לְהניכי הישיבות בני התורה המקורבים לְאודו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א